

## Η Μάνα των νεκρών της Αλβανίας Ξεσπά: «...Εγώ



Η

γυναίκα που επί 74 χρόνια φροντίζει τους τάφους των Ελλήνων που έπεσαν το έπος του 1940 !

Επί 74 χρόνια έχει το δικό της καθήκον, το οποίο υπηρετεί με συνέπεια και αφοσίωση. Φροντίζει τα μνήματα Ελλήνων που «έπεσαν» στο έπος του 1940.

Είναι η Ερμιόνη Πρίγκου, η «Μάνα των Πεσόντων», όπως την αποκαλούν... Η γυναίκα από τη Χειμάρρα, που είχε βοηθήσει στην πρώτη γραμμή του μετώπου και τα τελευταία 74 χρόνια, στο να φροντίζει τα μνήματα έξι Ελλήνων στρατιωτών που έχασαν τη ζωή τους και είναι ενταφιασμένοι στην αυλή του σπιτιού της...Μετά από τη συνάντησή της με τον Κάρολο Παπούλια πριν από λίγες ημέρες, το υπουργείο Εθνικής Άμυνας τίμησε τη κ. Πρίγκου για την προσφορά της.

Τους νεκρούς μου δεν θα τους προδώσω.

Η 82χρονη κ. Ερμιόνη, δεν σταμάτησε ποτέ να κλαίει τους πεσόντες στο τελευταίο οχυρό.

Οι ήρωες γι' αυτήν έχουν πάντα όνομα «Ε, μο διάολε, τράβα το δρόμο σου. Εγώ τους νεκρούς μου δεν θα τους προδώσω».

Η κ. Ερμιόνη Πρίγκου είχε αγριέψει. Ο Αλβανός αστυνομικός την απειλούσε με φυλακή. Εκείνη όμως επέμενε να τιμήσει -με το δικό της τρόπο, αλλά φανερά πια- τους έξι στρατιώτες που έπεσαν νεκροί δέκα μέτρα από την αυλή της, πριν από 65 χρόνια στα βουνά της Χειμάρρας... Κοριτσάκι τότε, η 82χρονη σήμερα Ερμιόνη θυμάται που έριχνε κι αυτή χώμα για να σκεπάσει τα άψυχα κορμιά των φαντάρων. ...«Να, εδώ είναι ο Γιάννης. Ο Ματθαίος με τον Αντρέα είναι από εκεί. Μπορεί να κάνω και λάθος.



Πάντως, ο Πάνος είναι από εδώ».

Μεγάλωσε με δύο ομαδικούς τάφους στον κήπο της. Γι' αυτήν οι ήρωες -έστω και νεκροί- έχουν όνομα και ταυτότητα.

Και αν άλλοι τούς έχουν ξεχάσει, αυτή, η Ερμιόνη Πρίγκου, αλλά και ο ξάδερφός της, Δημήτρης, 78 χρόνων (ζούσαν τότε μαζί), δεν έπαψαν ποτέ να τους κλαίνε, να

τους μιλάνε, να τους ανάβουν ένα κερί περιμένοντας κάποιος από την Ελλάδα να ενδιαφερθεί για τους δικούς ...τους νεκρούς ήρωες.

Για τους υπερασπιστές του τελευταίου ελληνικού οχυρού του νοτιοδυτικού μετώπου στη Χειμάρρα, που έπεσαν δίνοντας χρόνο στους άλλους για να οπισθοχωρήσουν με ασφάλεια.

«Αχ, τα παιδιά... Παίζανε μαζί μου.

Μου φορούσαν τα καπέλα τους.

Όλο ζωή.

Το έφερε έτσι η μοίρα και δεν με αποχωρίστηκαν ποτέ.

Ούτε εγώ.

Ούτε κανέναν από την οικογένειά μας.

Γεράσαμε μαζί με τα παιδιά.

Θα ζούσαν άραγε τώρα;

Μπορεί.

Την αγάπαγαν αυτά τα παιδιά τη ζωή».

Η κυρία Ερμιόνη, η οποία ζει στη ρίζα του βουνού Σκουτάρα, περίπου δέκα χιλιόμετρα από τη Χειμάρρα, έζησε από κοντά -σχεδόν από τα δέκα μέτρα...- το έπος του '40.

Τις μάχες, το αίμα των φαντάρων, το ρόγχο του αξιωματικού τους λίγο πριν πεθάνει, την ώρα που της άφηνε το πορτοφόλι του. «Πάρτε το», της είπε, «εμένα εκεί που θα πάω δεν θα μου χρειαστεί».

Δάκρυα, για το στρατιώτη που σκοτώθηκε μπροστά στα μάτια της από όλμο. Μοιρολόι, για τους έξι τελευταίους υπερασπιστές του νοτιοδυτικού μετώπου, που έπεσαν νεκροί από τα πολυβόλα των Ιταλών. «Εγώ θα πεθάνω και ακόμη... Εμένα ο πατέρας μου πήγε πέντε φορές εξορία από τον Χότζα γιατί δεν τους μαρτύρησε ποτέ πού τους είχαμε θάψει

. «Πού είναι θαμμένοι οι Έλληνες;» τον ρωτούσαν και αυτός τους απαντούσε πως δεν ήξερε.

Μια μέρα ένας Αλβανός αστυνομικός τον έφτυσε στο πρόσωπο.

Εκείνος γέλασε.

«Εγώ», μας έλεγε, «δεν θα τους προδώσω.

Μην τους προδώσετε ούτε εσείς».

Έπαιρνε τα ρούχα του και άντε στην εξορία».



Η κ. Ερμιόνη ξεσπάει.

Εκεί στο χωράφι με τις ελιές, δυο ξύλινοι σταυροί στηριγμένοι με λίγες πέτρες κρύβουν τους ήρωές της.

Εψαξε η ίδια.

Εψαξε ο ξάδερφός της να βρουν τους συγγενείς των νεκρών, αλλά μάταια.

«Κανείς δεν ενδιαφέρθηκε γι' αυτούς».

Οι αχλαδιές προστάτευσαν τους τάφους

Ήταν πια Απρίλης του 1941.

Η υποχώρηση είχε αρχίσει.

Οι Ιταλοί άρχισαν να χτυπούνε από παντού.

Ένας ένας οι μαχητές έπεφταν νεκροί.

Άλλοι πέντε και ένας ο Αλογογιάννης έξι.

Στο σπίτι γινόταν θρήνος.

Ο Προβατάς, ένα από τα παιδιά, ζούσε πλημμυρισμένος στα αίματα.

Έδωσε το πορτοφόλι στον πατέρα μου, πέθανε κι αυτός.

Τους έδεσαν με τις κουβέρτες.

Έσκαψαν λίγο στο χωράφι, ίσα ίσα για να τους σκεπάσουν.

Εμείς είχαμε απομακρυνθεί μέχρι να δούμε τι θα γίνει.

Σαν γυρίσαμε, τους είδαμε τους τάφους.

Οι μύτες από τα άρβυλα ξεχώριζαν από το χώμα.

Ορμήσαμε κι εμείς τα μικρά παιδιά και αρχίσαμε να τα σκεπάζουμε.

Δύο οι τάφοι, έξι οι νεκροί.

Ο πατέρας μου αργότερα φύτεψε στους δύο τάφους από μια αχλαδιά.

Το χωράφι ανήκε στο συνεταιρισμό και υπήρχε φόβος, όπως θα οργωνόταν να βρούνε τα οστά των παιδιών.

Έτσι, με τις αχλαδιές λύθηκε το πρόβλημα».

Μετά από τη συνάντησή της με τον Κάρολο Παπούλια πριν από λίγες ημέρες, το υπουργείο Εθνικής Άμυνας τίμησε τη κ. Πρίγκου για την προσφορά της.



Η κ. Ερμιόνη δεν ξεχνάει την ταφή των στρατιωτών.

*Επιμέλεια Βασίλειος Ζιώζιας, Πρόεδρος Πανελληνίου Βορειοηπειρωτικού Αγώνα (ΠΑ.ΣΥ.Β.Α.)*

**Πηγή:** [veteranos.gr](http://veteranos.gr)